

FOLYADÉK-FOLYADÉK HATÁRFELÜLET

A stabil határfelület feltétele a korlátolt elegyedés. Szabadentalpia ill. - energia többlet.

$$\gamma_{12} = \gamma_1 + \gamma_2 - 2\Phi\sqrt{\gamma_1 \gamma_2} \quad \text{Good}$$

$$\Phi = 0,5-1,1 \quad (\text{kísérleti } \gamma \text{ adatokból számítva})$$

$$\gamma_{12} = |\gamma_1 - \gamma_2| \quad \text{Antonov} \quad (\text{teljes szétterülés határesetére})$$

x folyadék	t °C	γ_x	γ'_x	γ'_w	γ_{xw}	γ_{xw}	γ_{xw}	
					Kísérl. er.	ANT.	GOOD ($\Phi=1$)	
						$\gamma'_x; \gamma'_w$	$\gamma_x; \gamma_w$	$\gamma'_x; \gamma'_w$
metilén-jodid	20	53,4	50,5	72,2	45,9	21,7	1,5	1,9
benzol	20	28,9	28,9	62,4	35,0	33,6	10,0	6,4
kloroform	25	26,5	27,4	51,7	23,0	24,3	11,1	3,8
etiléter	25	17,0	17,4	26,8	8,1	9,4	19,0	1,0
n-hexanol	25	24,8	24,7	28,5	6,8	3,8	12,6	0,1

Kísérleti és számított határfelületi felszültségek folyadék (x) - víz (W) rendszerekben

$\gamma_{12} \simeq \gamma_1$ ha $\gamma_1 < \gamma_2$ kölcsönös oldódás csekély

$0 \leq \gamma_{12} < \gamma_1 < \gamma_2$ az oldékonyság jelentős

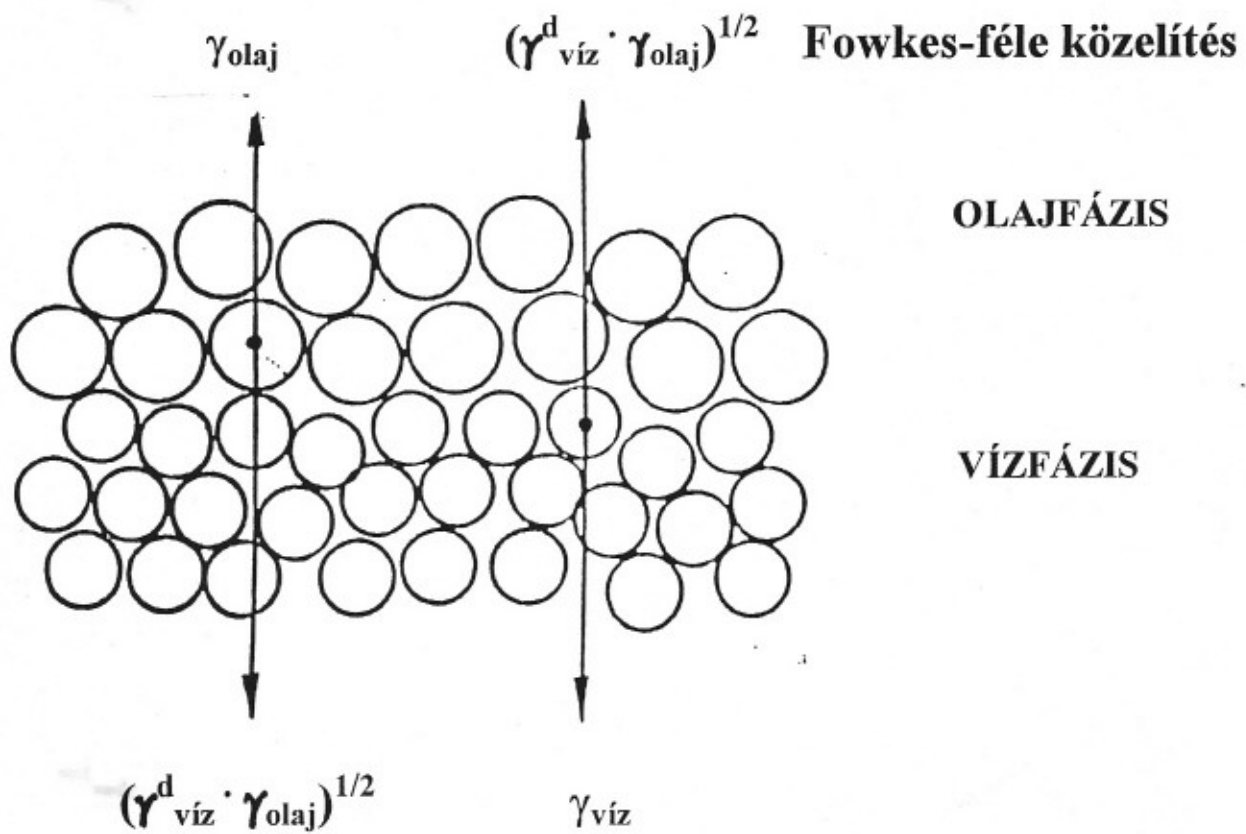
**KÜLÖNBÖZŐ FOLYADÉKOK FELÜLETI FESZÜLTSGEI ÉS VÍZZEL
SZEMBENI HATÁRFELÜLETI FESZÜLTSGEI 20°C-ON**

FOLYADÉK	γ_o	γ_H	FOLYADÉK	γ_o	γ_H
Víz	72,8	--	Etanol	22,3	--
Benzol	28,9	35,0	n-Oktanol	27,5	8,5
Ecetsav	27,6	--	n-Hexán	18,4	51,1
Aceton	23,7	--	n-Oktán	21,8	50,8
Szén-tetraklorid	26,8	45,1	Higany	485	375

$$\gamma_v = \gamma_v^d + \gamma_v^h$$

$$\gamma_{Hg} = \gamma_{Hg}^d + \gamma_{Hg}^f$$

AZ OLAJ-VÍZ HATÁRFELÜLETI FESZÜLTSG ÖSSZETEVŐINEK VÁZLATA

$$\gamma_{\text{ov}} = \gamma_{\text{o}}^d + (\gamma_{\text{v}}^d + \gamma_{\text{v}}^h) - 2(\gamma_{\text{v}}^d \cdot \gamma_{\text{o}}^d)^{1/2}$$

n-hexán-víz esetén:

$$51,1 = 18,4 + 72,8 - 2(\gamma_{\text{v}}^d \cdot 18,4)^{1/2}$$

$$\gamma_{\text{v}}^d = 21,8 \text{ mN/m}$$

$$\gamma_{\text{v}}^h = 72,8 - 21,8 = 51,0 \text{ mN/m}$$

De !!

$$\gamma_{\text{víz}} = 72,7 \text{ mN/m}$$

$$\gamma_{\text{olajsav}} = 32 \text{ mN/m}$$

$$\gamma_{\text{VO}} = 12 \text{ mN/m}$$

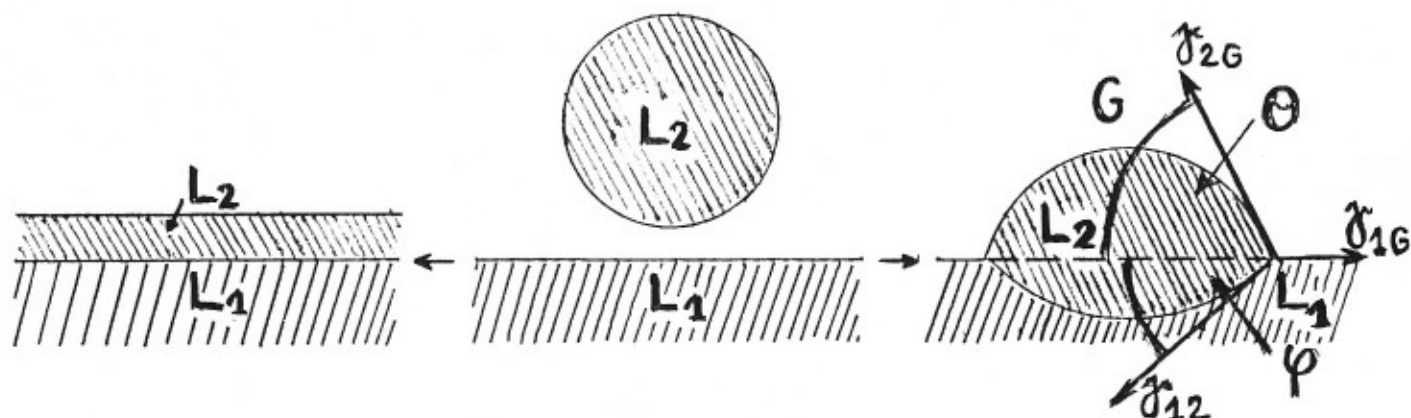
$$S_{\text{VO}} = 29 \text{ mN/m}$$
 Szétterülés, majd

cseppképződés

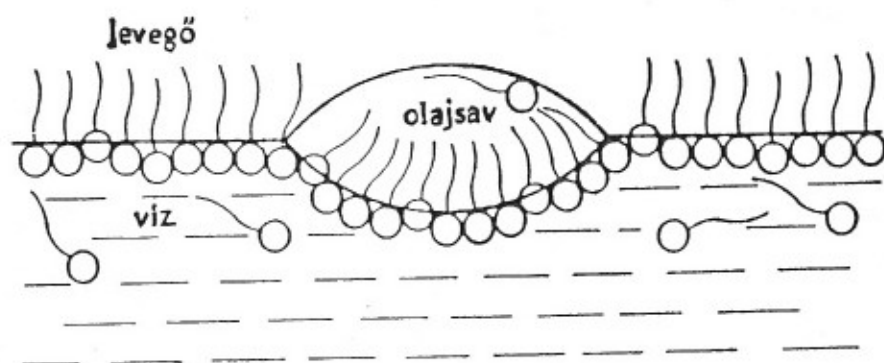
Olajsavból álló monomolekuláris film a vízfelületen

γ_v 40 mN/m-re, $S_{\text{VO}} = -4$ mN/m-re módosul

FOLYADÉKOK SZÉTTÉRÜLÉSE FOLYADÉKOK FELÜLETÉN

Neumann szabálya

Olajsav szétterülése víz felszínén

$$\gamma_{1G} = \gamma_{12} \cos \varphi + \gamma_{2G} \cos \theta \quad (\text{egyensúly})$$

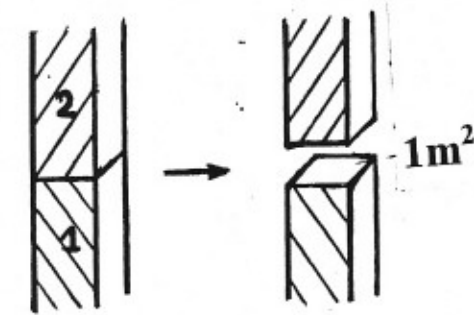
Ha $\gamma_{1G} \geq \gamma_{12} + \gamma_{2G}$ $(\theta = \varphi = 0, \text{ teljes szétterülés})$

$$\gamma_{12} = |\gamma_{1G} - \gamma_{2G}| \quad \text{ANTONOV szabály}$$

$$\gamma_{1G} - \gamma_{2G} - \gamma_{12} = S_{21} \quad \text{SZÉTTÉRÜLÉSI feszültség vagy együttható}$$

$$S_{21} \geq 0 \quad \text{Szétterülés feltétele}$$

A szétterülési együttható (S_{12}) valójában az adhéziós energia (W_a) és a felső folyadék kohéziós energiájának (W_{k2}) a különbsége.

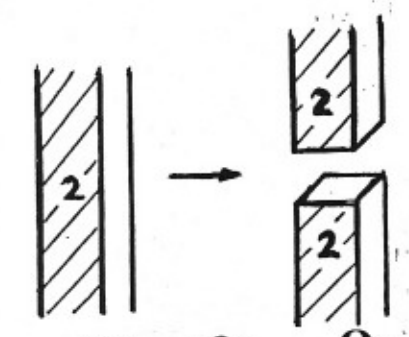
$$W_a = \gamma_{1G} + \gamma_{2G} - \gamma_{12}$$

$$W_a = \gamma_{1G} + \gamma_{2G} - \gamma_{12}$$

$$W_{k2} = 2\gamma_{2G}$$

$$S_{21} = W_a - W_{k2}$$

$$S_{21} = \gamma_{1G} - \gamma_{2G} - \gamma_{12}$$

$$W_K = 2\gamma_{2G} - 0$$

A kölcsönös oldódás mindhárom felületi feszültséget befolyásolja (víz-olajsav, víz-benzol).

A két kohéziós energia és az adhéziós energia viszonylagos nagysága szerinti esetek:

1.) $W_a < W_{k1}$ és $W_a < W_{k2}$

Egyik folyadék sem terül szét a másikon (benzol-víz)

2.) $W_{k1} < W_a < W_{k2}$

Az ① jelzésű folyadék szétterül a másikon (kloroform a vizen), fordítva nem.

3.) $W_a > W_{k1}$ és $W_a > W_{k2}$

Kezdetben szétterülés, de a korlátlan elegyedés miatt nem alakul ki egyensúlyi felület (etanol-víz).

felső folyadék	alsó folyadék	t °C	S	S _e
benzol	viz	20	+ 8,9	- 1,6
n-hexanol	viz	20	+ 41,2	- 3,0
kloroform	viz	25	+ 22,5	+ 1,3
viz	benzol	20	- 78,9	- 68,6
viz	kloroform	25	- 68,5	- 47,3